

16.6.2026

Dnro 950/03.04.04.04.19/2025

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja luvan hakija Jul-Atte Oy

Päätös, josta valitetaan

Janakkalan lupajaosto 25.6.2025 (18.6.2025 § 18)

Janakkalan lupajaosto on päätöksellään hylännyt Jul-Atte Oy:n ympäristölupahakemuksen, joka on koskenut betonijätteen murskausta, varastointia ja hyödyntämistä kiinteistöillä 165-424-2-100, 165-424-2-14 ja 165-424-2-83 osoitteissa Rastikaari 8, 19 ja 21, Janakkala.

Lupajaosto on päätöksessään katsonut, että haettu betoninmurskaustoiminta on alueen voimassa olevan asemakaavan vastaista. Toiminta sijoittuu asemakaavan T-1-alueelle. Kaavamääräyksen mukaan alue on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta. Korttelialuetta koskevat lisäksi yleismääräykset, joiden mukaan alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa ympäristöönsä haitallista melua, tärinää, ilman pilaantumista tai muuta häiriötä. Päätöksen mukaan alueelle on sijoittunut toimintaa, jolle voisi olla haittaa murskaustoiminnasta aiheutuvasta pölyämisestä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Jul-Atte Oy on valituksessaan vaatinut, että Janakkalan lupajaoston päätös kumotaan ja ympäristölupa myönnetään. Janakkalan kunta on velvoitettava korvaamaan Jul-Atte Oy:n oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa viivästyskorkeineen.

Perustelut

Päätöstä tehdessä Jul-Atte Oy:tä ei ole kuultu kaikista asiassa annetuista lausunnoista ja muusta aineistosta, jonka lupaviranomainen on hankkinut päätöksenteon tueksi. Tehtyjä kuulemisia ei ole myöskään toteutettu lain edellyttämällä tavalla.

Jul-Atte Oy:ltä on pyydetty vastinetta annetuista lausunnoista sähköpostitse 30.4.2025 ja vastinetta on pyydetty 9.5.2025 mennessä. Määräaika ei ole asian laatuun nähden riittävä. Sähköpostia ei voi pitää lainmukaisena selityspyynnönä. Vastinepyynnössä ei ole myöskään mainittu, että asia voidaan ratkaista, vaikka määräaikaa ei noudateta tai selitystä ei anneta.

Vastinepyynnön liitteinä on toimitettu Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ja Janakkalan kunnan maankäyttöpäällikön lausunnot sekä muistutukset naapurikiinteistön toiminnanharjoittajalta ja yksityisiltä maanomistajilta. Vastinepyynnön liitteenä ei ole toimitettu Etelä-Hämeen ympäristöterveyden lausuntoa, Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa eikä Hämeen ELY-keskuksen lausunnon täydennystä. Valituksenalaisen päätöksen mukaan asiassa on konsultoitu kaavamääräysten tulkinnasta Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijaa, jolta on saatu asiassa ohjeistusta. Tämän jälkeen kunnan maankäytön vastuualuetta on jollakin tavalla kuultu kaavasta poikkeamisesta. Päätöksen perusteella on selvää, että ratkaisuun on keskeisesti vaikuttanut Hämeen ELY-keskukselta kaavamääräysten tulkinnasta saadut ohjeet sekä Janakkalan kunnan maankäytön vastuualueelta kaava-asiassa saadut kannanotot, joita ei ole valittajalle toimitettu eikä varattu tilaisuutta antaa niistä vastinetta. Vastinepyyntö ei siten täytä hallintolain 33 §:n ja 34 §:n vaatimuksia, eikä valittajalle ole varattu tilaisuutta antaa selitystä kaikista viranomaisen hankkimista selvityksistä, jotka ovat voineet vaikuttaa asian ratkaisuun.

Päätöksen perustelut ovat puutteelliset ja virheelliset ja siten hallintolain 45 §:n vastaiset. Päätöksessä ei ole kerrottu, keneltä asiassa on pyydetty lausuntoja, mikä lausuntojen sisältö on ollut ja miten näissä lausunnoissa ja muistutuksissa esitetty on otettu päätösharkinnassa huomioon. Jo hallintoasioissa noudatettava virallisperiaate edellyttää, että päätöksessä perustellaan, miten lausunnot ja muistutukset on otettu huomioon. Lisäksi asiasta on säädetty ympäristönsuojelulain 83 §:ssä. Myös päätöshistoriassa on mainittu virheellisiä tietoja lausuntojen antajista. Päätöksessä ei ole noudatettu ympäristönsuojeluasetuksessa säädettyjä yksityiskohtaisia velvoitteita lupapäätöksen sisältövaatimuksista.

Päätöksessä ei ole esitetty oikeudellisia perusteita sille, että valittajan hakemalle ympäristöluvalle ei ole perusteita. Päätöksessä ei ole esitetty perusteita sille, että betoninmurskaustoiminta olisi voimassa olevan asemakaavan vastaista. Perusteluja ei ole esitetty myöskään sille, miksi toiminta katsotaan laitosmaiseksi ja naapurustoonsa pölyhaittoja aiheuttavaksi vastoin luvanhakijan toimittamia selvityksiä. Se, että alueelle on sijoittunut toimintaa, jolle voisi aiheutua haittaa murskaustoiminnasta, ei osoita ympäristöluvanvaraisen toiminnan asemakaavan vastaisuutta eikä ole myöskään riittävä peruste olla hyväksymättä kaavasta poikkeamista.

Päätöksessä on esitetty virheellisiä ja perustelemattomia väitteitä ja johtopäätöksiä. Päätöksen asiaselostuksessa on todettu, että lupaa haetaan määräaikaisena 50 murskauspäivälle. Tosiasiassa lupaa on haettu 15 000 tonnin betonijättemäärän murskaamiseen ja murskauksen kesto on arviolta yhteensä alle 15 päivää. Epäselväksi jää myös, millä perusteilla asiassa on

tehty johtopäätös, että ympäristölupahakemuksen mukaista toimintaa ei voitaisi katsoa kertaluontoiseksi ja lyhytaikaiseksi.

Vaikka viranomaisen on velvoittanut toiminnanharjoittajan hakemaan ympäristöluvan ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaan ja vaikka taulukko 2 on otsikoitu "Muut laitokset", ei tämä yksin tarkoita sitä, että siirrettävä, liikuteltavaksi tehty ja paikalle väliaikaisesti tuotava murskalaite olisi kaavamääräyksessä tarkoitettu laitos.

Asiassa jää epäselväksi, onko toiminta katsottu asemakaavan vastaiseksi sen aiheuttaman melun, tärinän, ilman pilaantumisen vai muun häiriön vuoksi. Teollisuuden ja varastoinnin toimintoja palvelevalla alueella merkittävääkin melua aiheutuu raskaasta liikenteestä ja erilaisista työkoneteista. Tyypillisesti alueella sijaitsevilla rakennuksissa tehtävä teollisuustyö on jo itsessään kuulonsuojauksen vaativaa. Jotta kyse voisi olla edes häiritsevää melusta, tulisi sen olla selvästi ympäristön tavanomaisista melun lähteistä poikkeavaa ja kovempaa. Tällöinkään melu ei välttämättä olisi haitallista. Betoni on materiaalina pehmeää ja sen murskaamisesta syntyvää melua ei voida verrata neutraalin kiviaineksen murskaamisesta syntyvään ääneen. Melun perusteella toimintaa ei voida teollisuusalueella katsoa kaavan vastaiseksi. Tärinää toiminnasta ei aiheudu. Pölyn ehkäisemiseen on olemassa tehokkaat keinot. Pölyn määrä, koostumus ja toiminnan kesto eivät ole sellaisia, että kyse voisi olla ilman pilaantumista aiheuttavasta toiminnasta. Päätöksen perustelut ovat kuitenkin niin merkittävässä määrin ja oleellisilta osiltaan puutteelliset, että niiden perusteella on mahdotonta sanoa, millä perusteella kaavanvastaisuus on katsottu asiassa syntyneen.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset toiminnalle täyttyvät. Betonin murskaustoimintaa on aiemmin toteutettu vastaavalla alueella ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisten meluilmoitusten nojalla. Mitään haittaa, ongelmia taikka immissioita ei ole näillä kerroilla aiheutunut. Toiminta ei ole alueen asemakaavan vastaista eikä toiminnasta aiheudu mitään muutaakaan ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaista haittaa.

Päätös hylätä lupahakemus on myös suhteellisuusperiaatteen vastainen. Lupa olisi ollut myönnettävissä viranomaisen ja toiminnanharjoittajan yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa määriteltävillä ehdoilla. Siinä tapauksessa, että lupaviranomainen olisi katsonut, että lupaa ei voida myöntää haettuna, olisi sen tullut lupamääräyksiin muotoilla lupa siten, että se olisi voitu myöntää.

Janakkalan kunta on tehnyt asiassa selvästi virheellisen ja lainvastaisen päätöksen. Merkittäviä puutteita on sekä prosessissa että päätöksen sisällössä, minkä lisäksi päätös on virheellinen ja hallinnon keskeisten oikeusperiaatteiden vastainen. Näin ollen olisi kohtuutonta, että Jul-Atte Oy joutuisi itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan päätöksen kumoutuessa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Janakkalan kunnassa.

Janakkalan lupajaostolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle, Janakkalan kaavoitusviranomaiselle ja Janakkalan terveydensuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Janakkalan lupajaosto on lausunnossaan katsonut, että valitus tulee hylätä ja lupajaoston päätös pitää voimassa. Lausunnossa on todettu lisäksi muun ohella seuraavaa:

Hallintolaissa ei ole määritetty vähimmäisaikaa vastineen antamiselle. Määräaikaa voidaan asianosaisen pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi. Hakija ei ole pyytänyt määräajan pidennystä eikä ole valituksessaan osoittanut, että määräajan pituus olisi tosiasiallisesti estänyt asian selvittämisen.

Hakija on toimittanut ympäristölupahakemuksensa sähköpostitse, ja kaikki asian käsittelyyn liittyvä viestintä on tapahtunut sähköisesti. Hakijan voidaan siten katsoa antaneen suostumuksensa sähköiseen tiedoksiintoon.

Kaikki asian ratkaisemisen kannalta merkittävät lausunnot on toimitettu hakijalle. Terveydensuojeluviranomaisen lausunto on toimitettu hakijalle 20.3.2025 sähköpostitse sekä pyydetty toimittamaan lausunnossa esitetyt tiedot sähköpostitse. Hakijan konsultti on vastannut lausuntoon 10.4.2025. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ollut huomautettavaa hakemuksesta, minkä vuoksi sen osalta vastinetta ei ole ollut tarpeen pyytää.

Hämeen ELY-keskukselta on pyydetty täydennystä lausuntoon siltä osin, kun Janakkalan kunnan ympäristönsuojelulle on ollut epäselvää, millä perusteilla toiminta katsotaan ympäristöluvanvaraiseksi. Täydennyspyynnön tavoitteena oli saada tarkennusta siihen, miksi ympäristölupaa tulee hakea jätteen hyödyntämiselle, kun betonijätettä on aiemmin kiinteistöllä hyödynnetty ilmoituksilla jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa (ns. MARA-ilmoituksilla). ELY-keskuksen lausunnon täydennyksen mukaan ympäristövaikutusten kokonaisarvioinnin mahdollistamiseksi jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa tulisi käsitellä samassa ympäristöluvassa betonijätteen murskauksen kanssa. Täydennyksestä ei ole erikseen pyydetty vastinetta luvanhakijalta, koska sillä ei ole ollut merkitystä asian ratkaisun kannalta.

Kaavamääräysten tulkinnassa konsultoitiin Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijaa. Kaavamääräysten tulkintaa koskevat

viranomaiskeskustelut ovat olleet asian valmistelua tukevia eikä niitä ole pidetty erillisinä lausuntoina, joista olisi tullut pyytää vastinetta. Maankäyttöpäällikön lausunto on kunnan maankäytön vastuualueen kannanotto ja lausunto, eikä muita kaavamääräyksiin liittyviä lausuntoja ole ollut.

Ympäristölupahakemuksesta annetuissa lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyjä seikkoja arvioidaan lupaharkinnassa kokonaisuutena, ja myönteisessä lupapäätöksessä ne ilmenevät tyyppillisesti lupamääräyksissä. Koska lupaa ei ole päätetty myöntää, ei päätöksessä ole yksilöidysti esitetty, miten kukin lausunto ja muistutus on otettu huomioon kielteistä päätöstä tehdessä.

Lupajaoston päätöksessä täyttyvät hallintolain mukaiset perusteluvaatimukset. Päätöksessä on esitetty ratkaisuun vaikuttaneet keskeiset seikat ja selvitykset sekä sovelletut säännökset, erityisesti ympäristönsuojelulain 12 § ja asemakaavan määräykset.

Betonijätteen murskaus on luonteeltaan laitosmaista toimintaa, johon liittyy lähtökohtaisesti pölyn muodostumista. Tämän vuoksi toiminta on asemakaavan määräysten vastaista. Laitosmaisen toiminnan perusteluina on päätöksessä esitetty toiminnan laajuus, käsiteltävät jätemäärät, käytettävä murskauskalusto sekä ELY-keskuksen ja kunnan viranomaisten yhtenäinen tulkinta. Arvio pölyhaittojen aiheutumisesta perustuu betonin murskaustoiminnan luonteeseen. Alueelle on sijoittunut muuta toimintaa, jolle pölyhaitoista voisi aiheutua haittaa. Kaavamääräykset kieltävät tällaisen toiminnan sijoittamisen alueelle.

Toiminta on asemakaavan määräysten vastaista riippumatta siitä, onko haitta jo toteutunut tai mille yksittäiselle toimijalle haittaa aiheutuu. Päätöksessä mainittu tieto alueelle sijoittuneista toiminnoista on ollut arviointia täydentävä seikka, ei kaavanvastaisuuden itsenäinen peruste. Toiminnan asemakaavan vastaisuus perustuu suoraan kaavamääräyksiin eikä valittajan esittämällä tavalla oletettuihin tai yksittäisiin haittavaikutuksiin.

Kaavamääräysten tulkintaa varten saatiin ohjeita ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijalta, jonka mukaan kunta linjaa sopivan menettelytavan siitä, voidaanko kaavasta poiketa. Päätöksessä on esitetty kunnan maankäyttöpäällikön lausunnon sisältö, jonka mukaan poikkeamista ei voida myöntää. Ympäristölupaviranomainen ei ole toimivaltainen myöntämään poikkeamista kaavasta.

Hakemuksessa on todettu, että tonteilla käsitellään betonia alle 50 000 tonnia vuodessa ja yhteensä enintään 15 000 tonnia. Päätöksen asiaselostuksessa on todettu tiedot tämän mukaisesti. Hakemuksessa ei ole esitetty, että arvio murskauksen kestosta on yhteensä alle 15 päivää, kuten valituksessa esitetään. Huomionarvoista on myös, että toiminnan määräaikaisuus tai murskauspäivien lukumäärä ei poista toiminnan luonnetta laitosmaisena toimintana.

Lupaviranomaisen tiedossa ei ole, että kiinteistöllä Rastikaari 8 olisi murskattu betonia. Murskausta koskeva meluilmoitus jätettiin vuonna 2024 käsittelemättä, koska ELY-keskuksen tulkinnan mukaan toiminta vaatii ympäristöluvan. Ympäristölupahakemuksesta jätettiin muistutus, jonka mukaan toiminnasta olisi merkittävää haittaa Rastikaari 8:n naapurikiinteistön yritystoiminnalle.

Kaavan vastaisuutta ei voida korjata lupamääräyksillä. Mikäli toiminta on asemakaavan vastaista, lupaa ei voida myöntää edes rajoitettuna. Näin ollen päätös ei ole suhteellisuusperiaatteen vastainen.

Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Janakkalan kaavoitusviranomainen on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Kaavoittaja on tukeutunut lausunnossaan ympäristönsuojeluviranomaisten tulkintaan toiminnan laadusta. Keskeistä asiassa oli toiminnan mahdolliset haitalliset vaikutukset naapurustoon sekä naapurin asiasta antama muistutus ja kielteinen suhtautuminen kyseessä olevaan betonin murskaustoiminnan sijoittamiseen naapuritontille.

Kaavamääräysten tulkintaa koskevat viranomaiskeskustelut ovat olleet asian valmistelua tukevia eikä niitä ole pidetty erillisinä lausuntoina, joista olisi tullut pyytää vastinetta. Maankäyttöpäällikön lausunto on ainoa kunnan kaavoituksen kannanotto ja lausunto asiassa.

Alueen kaavamääräykset eivät salli ympäristölupahakemuksen mukaista toimintaa. Kyseinen Rastikankaan teollisuusalue on jo pääosin rakentunut Rastikaari-nimisen tien tonttien osalta. Tällöin alueelle on jo sijoittunut erilaisia toimintoja, ja uusissa sijoittuvissa toiminnoissa on otettava huomioon naapurusto asemakaavamääräysten lisäksi. Kaavasta poikkeamista ei katsottu myöskään voitavan myöntää, sillä alueelle on sijoittunut toimintaa, jolle voisi olla haittaa betoninmurskauksen aiheuttamasta pölyämisestä.

Alueidenkäyttölailla sinänsä on tarkoitus säännellä alueelle sijoitettavia asemakaavan mukaisia pysyviä toimintoja, eikä esimerkiksi väliaikaisesti alueelle tuotavaa laitteistoa, jonka avulla tehdään tontin pohjia rakentamistarkoitukseen. Tässä tapauksessa kunnan kaavoitus katsoo kuitenkin merkittävimmäksi asiaksi sen, että betoninmurskaustoiminta saattaisi aiheuttaa kaavamääräysten vastaista haittaa naapurustolle ja naapuri on jättänyt ympäristölupahakemuksesta muistutuksensa osoittaakseen perustellun huolensa asiasta. Mahdollisesti aiheutuvasta pölyhaitasta aiheutuisi huomattavaa taloudellista vahinkoa naapurille. Toiminta on edellä sanotun vuoksi asemakaavan vastaista.

Naapurikiinteistön toiminnanharjoittaja on antanut vastineen, jossa on todettu, ettei Jul-Atte Oy:lle tule myöntää ympäristölupaa, koska haettu toiminta ei ole teollisuusalueella sallittua toimintaa. Toimintakiinteistön naapurissa

sijaitsevalla kiinteistöllä tullaan säilyttämään ulkona suurikokoisia ilmajäähdyttimiä, jotka eivät saa olla millään tavalla kosketuksissa betonipölyyn. Tuotteissa on puhallinmoottoreita, jotka eivät myöskään saa olla tekemisissä mahdollisen betonipölyn kanssa. Ne on kytketty sähköihin pihassa säilytyksen ajaksi, eikä niitä voi erikseen suojata. Lisäksi kiinteistöllä on useita muita pienempiä vastaavia tuotteita odottamassa toimitusta asiakkaille.

Lähialueen asukas on antanut vastineen.

Jul-Atte Oy on antanut vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Lupaviranomaisen mukaan lausuntopyynnön täydennystä Hämeen ELY-keskukselta on pyydetty, koska alkuperäisen lausunnon johdosta asia on jäänyt epäselväksi. Lausunnon täydennys on siten ollut merkityksellinen asian ratkaisemisen kannalta. Toisin kuin päätöksessä on todettu, myös Uudenmaan ELY-keskus on antanut asiasta lausunnon, jossa se on todennut, että sillä ei ole huomautettavaa esitettyyn ympäristölupahakemukseen.

Muuta alueelle sijoittunutta toimintaa on pidetty asiassa itsenäisenä luvan myöntämisen esteenä. Pelkkä toiminnan luonne tai haitoista esitetyt arvelut taikka muun alueelle sijoitetun toiminnan erityinen vahinkoherkkyys eivät ole perusteita olla myöntämättä lupaa.

Samaa toimintaa on saman kaavan alueella harjoitettu ennenkin ilmoituksen nojalla ilman, että siitä olisi aiheutunut mitään sellaisia haittoja tai ongelmia, joiden perusteella lupahakemus nyt hylättiin. Jo aiemman toiminnan perusteella on tullut osoitettua, että väitteet pölyämisestä ja siten mahdollisuus ilman pilaantumiseen ovat perusteettomia.

Asiassa on jäänyt lisäksi huomioimatta se, että *Jul-Atte Oy:n* ja naapurikiinteistön toimintojen etäisyys toisistaan on noin 300 metriä ja välissä on metsäsaareke. Pöly ei voi kulkeutua metsän läpi toiselle kiinteistölle. Ne kiinteistöt, joilla murskaustoimintaa on jo harjoitettu, sijaitsevat lähimmillään noin 450 metrin etäisyydellä naapurikiinteistön piha-alueesta. Ero etäisyydessä nyt haettuun toimintaan nähden on merkityksellinen. Jos pölyhaittaa olisi aiheutunut, se olisi aiheuttanut ongelmia jo aiemmin.

Kaavoitusviranomaisen lausunto perustuu ainoastaan oletettuun haittaan ja naapurikiinteistön toiminnanharjoittajan muistutukseen, ei siihen, että toiminta olisi kaavanvastaista taikka muutoin sellaista, etteikö lupaa voisi myöntää. Valittajan käsityksen mukaan naapurikiinteistön toiminnanharjoittajan omana tehtävänä on suojata ja säilyttää valmiit tuotteensa siten, että ne eivät vahingoitu.

Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on pyynnöstä toimittanut hallinto-oikeudelle Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksen 12.12.2024 numero 13/2024, jolla on jätetty käsittelemättä *Jul-Atte Oy:n* meluilmoitus 8.12.2024, Hämeen ELY-keskuksen tarkastusmuistion käynnistä *Jul-Atte Oy:n* kiinteistöillä 3.12.2024 sekä Hämeen ELY-keskuksen

alueidenkäytön asiantuntijalta kaavamääräysten tulkinnasta saadun sähköpostiviestin 3.4.2025. Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei Janakkalan kunnan maankäytöstä ole saatu erikseen lausuntoa kaavasta poikkeamisesta.

Jul-Atte Oy on ilmoittanut arvonlisäverottomien oikeudenkäyntikulujensa määräksi 6 565 euroa.

Jul-Atte Oy:n selvitys oikeudenkäyntikuluista ja vastaselitys on toimitettu *Janakkalan ympäristönsuojeluviranomaiselle*, jolle on varattu tilaisuus lausua oikeudenkäyntikuluista.

Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on antanut lausuman vaadituista oikeudenkäyntikuluista ja katsonut, ettei perusteita oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen ole.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus kumoaa Janakkalan lupajaoston päätöksen ja palauttaa asian lupajaostolle uudelleen käsiteltäväksi.
2. Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen veloitetaan vaatimus enemmälti hyläten korvaamaan Jul-Atte Oy:n oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa 5 200 eurolla viivästyskorkoineen. Viivästyskorko määrätään korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut hallinto-oikeuden tämän päätöksen antamisesta.

Perustelut

1. Pääasia

Kysymyksenasettelu

Hallinto-oikeudessa on ensin ratkaistavana, onko luvanhakijan kuuleminen ympäristölupa-asiassa ollut puutteellista taikka ovatko lupajaoston päätöksen perustelut olleet virheelliset tai puutteelliset siten, että päätös olisi menettelyvirheiden vuoksi kumottava.

Jos menettelyvirhettä ei ole, asiassa on arvioitava, täytyvätkö lupahakemuksen mukaisen hankkeen ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Asian taustaa

Jul-Atte Oy on tehnyt vuosien 2023–2024 aikana Janakkalan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelulain 118 §:n nojalla meluilmoituksia betonijätteen murskauksesta kiinteistöillä 165-424-2-100 ja

165-424-2-83 osoitteissa Rastikaari 8 ja 21, Janakkala. Janakkalan ympäristötarkastaja on antanut meluilmoitusten johdosta ympäristönsuojelulain 122 §:n nojalla kolme eri päätöstä, joilla se on hyväksynyt ilmoitukset ja antanut toimintaa koskevia määräyksiä.

Valituksen mukaan betonin murskausta on osittain tehty ilmoitusten perusteella.

Jul-Atte Oy on tehnyt vuosien 2022–2024 aikana Hämeen ELY-keskukselle useita eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017, ns. MARA-asetus) mukaisia rekisteröinti-ilmoituksia betonin hyödyntämisestä maarakentamisessa edellä mainituilla kiinteistöillä. Hämeen ELY-keskus on rekisteröinyt ilmoitukset.

Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen ja Hämeen ELY-keskus tekivät kiinteistöillä 3.12.2024 tarkastuksen, jossa todettiin, että toiminta katsotaan betonijätteen käsittelyksi ja se vaatii ympäristöluvan. Jul-Atte Oy on 8.12.2024 tehnyt uuden meluilmoituksen betonin murskauksesta osoitteessa Rastikaari 21. Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on päätöksellään 12.12.2024 nro 13/2024 jättänyt meluilmoituksen käsittelemättä. Päätöksessä toiminnanharjoittajaa on ohjeistettu hakemaan ympäristölupaa tai vaihtoehtoisesti kuljettamaan kiinteistöllä olevat betonijätteet luvatta omaavaan paikkaan käsiteltäväksi, jonka jälkeen niiden hyödyntäminen MARA-ilmoituksen mukaisesti on mahdollista. Päätöksessä on todettu, että purkubetonin määrä on merkittävä ja sen käsittely edellyttää laitospäätöksellä katsottavaa murskauslaitteistoa ja että toiminnan kestolla ei ole vaikutusta luvantarpeeseen. Päätöksen mukaan asiasta on konsultoitu Hämeen ELY-keskusta, jonka mukaan nyt kiinteistöllä olevan betonijätteen vastaanottaminen olisi vaatinut ympäristöluvan.

Asiakirjojen tiedoksianto ja kuuleminen

Sovellatut oikeusohjeet

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 33 §:n 1 momentin mukaan asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Pykälän 2 momentin mukaan asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista. Määräaika voidaan asianosaisen pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Pykälän 2 momentin mukaan asian saa ratkaista asianosaista

kuulematta, jos: 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana; 2) asia koskee palvelussuhteeseen tai vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista; 3) asia koskee hakijan ominaisuuksien arviointiin perustuvan edun myöntämistä; 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle; tai 5) hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista tai kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Hallituksen esityksessä hallintolaiksi (HE 72/2002 vp) todetaan 33 §:n 1 momenttia koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa muun ohella, että määräajan pituus jätettäisiin nykyiseen tapaan viranomaisen harkintaan. Määräajan pituutta rajoitettaisiin kuitenkin siten, että sen olisi oltava asian laatuun nähden riittävä. Asetettavan määräajan riittävyttä tulisi näin ollen harkita yhtäältä suhteessa pyydetyn selvityksen laajuuteen ja sisältöön sekä toisaalta suhteessa asian käsittelylle varattuun aikaan. Harkinnassa tulisi ottaa huomioon muun ohella selvityksen antajan tosiasialliset mahdollisuudet hankkia selvityksen kohteena olevat tiedot. Pyydettyä lausuntoa toiselta viranomaiselta, riittävän määräajan pituutta voitaisiin tiedustella myös lausunnon antajana olevalta viranomaiselta.

Pykälän 2 momenttia koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan viranomaisen olisi ilmoitettava asianosaiselle määräajan noudattamatta jättämisen seuraamuksista. Vastaava lähtökohta ilmenee hallintomenettelylain 21 §:stä. Ilmoittamisvelvollisuus koskisi siten ainoastaan niitä asioita, joissa on asianosainen. Jos asianosainen ei käyttäisi hänelle varattua tilaisuutta selvityksen antamiseen määräajassa, asia voitaisiin ratkaista siitä huolimatta. Tästä seikasta tulisi mainita selvityspyynnön yhteydessä, jotta asianosainen ymmärtäisi määräajan noudattamisen merkityksen.

Asiassa saatua selvitystä

Jul-Atte Oy on 13.12.2024 hakenut Janakkalan ympäristönsuojeluviranomaiselta ympäristölupaa betonijätteen varastoinnille ja murskaukselle Janakkalassa kiinteistöillä Rastikaari 8, 19 ja 21. Lupahakemuksen mukaan tontit edellyttävät esirakentamista, joka on tonteilla kesken. Betonimurskeet käytetään rakennekerroksissa jo laaditun MARA-ilmoituksen mukaisesti. Tonteilla käsitellään betonia alle 50 000 tonnia vuodessa ja yhteensä enintään 15 000 tonnia. Betonia murskataan yhteensä alle 50 päivää. Hakemuksen mukaan tonttien rakentaminen tukee yrityksen liiketoimintaa ja kaavan toteuttamista. Lupahakemusta on Janakkalan ympäristönsuojeluviranomaisen pyynnöstä täydennetty kahdesti. Jälkimmäisessä täydennyspyynnössä on pyydetty lisätietoja siltä osin, kun toiminnassa on kyse betonijätteen hyödyntämisestä kiinteistöillä.

Lupahakemus on kuulutettu 27.3.2025–5.5.2025 välisenä aikana ja siitä on saapunut kaksi muistutusta. Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Janakkalan kaavoitusviranomaiselta, Janakkalan

terveydensuojeluviranomaiselta ja Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta.

Hämeen ELY-keskus on lausunnossaan 7.3.2025 muun ohella katsonut, että kyseisille kiinteistöille tehtyjen MARA-ilmoitusten mukaiset jätteen hyödyntämisajat ovat jo päättyneet, joten aiemmin tehtyjen ilmoitusten perusteella betonijätettä ei voi enää hyödyntää. Hämeen ELY-keskuksen mukaan betonin hyödyntäminen kentän rakenteissa tulee tästä syystä käsitellä ympäristöluvassa. Lupapäätöksessä tulee antaa tarvittavat määräykset melu- ja pölypäästöistä sekä niiden torjunnasta.

Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on 13.3.2025 pyytänyt Hämeen ELY-keskukselta lausunnon täydennystä. Täydennyksessä on pyydetty tarkentamaan lausuntoa toiminnan ympäristöluvanvaraisuuden perusteista ja MARA-ilmoitusten käytön ja luvanvaraisuuden suhteesta sekä pyydetty ELY-keskuksen näkemystä siitä, onko suunniteltu toiminta jätteen hyödyntämistä vai loppusijoittamista.

Hämeen ELY-keskus on antanut lausuntonsa täydennyksen 25.3.2025. Täydennyksessä on muun ohella todettu, että Rastikaaren alueelle on tuotu useita tuhansia tonneja purkamisesta syntyvää betonijätettä, jonka murskaus edellyttää ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ympäristönsuojelulain perusteella ympäristölupaa. Rastikaaren alueelle on rekisteröity useita MARA-ilmoituksia, joiden mukaiset hyödyntämisajat maarakentamisessa ovat jo päättyneet. ELY-keskus katsoo, että betonia ei voi enää hyödyntää MARA-ilmoitusten perusteella. Betonijätteen murskauksesta ja hyödyntämisestä maarakentamisessa aiheutuu ympäristövaikutuksia samalle alueelle. Ympäristövaikutusten kokonaisarvioinnin mahdollistamiseksi jätteen hyödyntäminen alueelle mahdollisesti rakennettavien kenttien maarakentamisessa tulisi käsitellä samassa ympäristöluvassa betonijätteen murskauksen kanssa.

Janakkalan maankäyttöpäällikkö on lausunnossaan 16.4.2025 katsonut, että haettu betoninmurskaustoiminta on alueen voimassa olevan asemakaavan vastaista toimintaa. Lausunnon mukaan haettu toiminta katsotaan laitospäätöksiksi ja naapurustoonsa pölyhaittoja aiheuttavaksi eli alueen kaavamääräykset eivät salli kyseistä toimintaa.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue on antanut lausunnon 18.2.2025, jossa se on todennut, ettei sillä ole huomautettavaa esitettyyn lupahakemukseen.

Naapurikiinteistön toiminnanharjoittaja on muistutuksessaan 26.3.2025 muun ohella todennut, että hakijalle ei tule myöntää ympäristölupaa, koska haettu toiminta ei ole teollisuusalueella sallittua toimintaa. Betonijätteen käsittely aiheuttaisi merkittävää haittaa toimintakiinteistön naapurissa sijaitsevalla kiinteistöllä. Kiinteistöllä säilytetään ilmajäähdyttimiä suuren tilatarpeen vuoksi ulkona luvanhakijan kiinteistön puoleisessa päässä. Jäähdyttimet eivät saa olla millään tavalla kosketuksissa betonipölyyn, sillä tuotteet vaurioituvat korjauskelvottomiksi.

Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on 30.4.2025 lähettänyt luvanhakijalle sähköpostitse vastinepyynnön ympäristölupahakemuksesta annetuista lausunnoista ja muistutuksista. Vastinepyynnön liitteinä on ollut Janakkalan maankäyttöpäällikön lausunto 16.4.2025, Hämeen ELY-keskuksen lausunto 7.3.2025, naapurikiinteistön toiminnanharjoittajan muistutus 26.3.2025 sekä lähialueen asukkaan muistutus 13.2.2025 ja sen täydennys 15.2.2025. Vastine on pyydetty antamaan 9.5.2025 mennessä. Vastinepyynnössä ei ole ollut ilmoitusta siitä, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Jul-Atte Oy on antanut edellä mainituista lausunnoista ja muistutuksista vastineen 9.5.2025.

Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto on toimitettu hakijalle erikseen 20.3.2025 sähköpostitse ja pyydetty toimittamaan lausunnossa esitetyt tiedot. Hakijan konsultti on vastannut lausuntoon 10.4.2025.

Oikeudellinen arviointi

Valittajan mukaan sähköpostitse toimitettu vastinepyyntö ei täytä lain edellyttämiä kuulemisvaatimuksia. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n mukaan muu kuin 18 §:ssä tarkoitettu asiakirja voidaan antaa tiedoksi asianomaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan. Pykälää koskevien hallituksen esityksen (HE 17/2002 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan säännöksen soveltamisalana ovat lähinnä erilaiset välitoimet. Näitä ovat muun muassa kuulemiskirjeet, kuten lausunto- ja vastinepyynnöt. Luvanhakija on asioinut sähköisesti lupaviranomaisessa ja antanut myös vastinepyynnön johdosta vastineen annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sähköpostitse. Tähän nähden hallinto-oikeus katsoo, että vastinepyyntö luvanhakijalle on voitu antaa sähköpostitse, eikä asiassa ole tältä osin kyse kuulemisvirheestä.

Valittajan mukaan annettu vastineen määräaika on ollut liian lyhyt. Vastinepyyntö on lähetetty 30.4.2025 ja määräpäivä on ollut 9.5.2025. Hallinto-oikeus toteaa, että laissa ei ole säädetty vähimmäismääräajasta, jolloin määräajan pituus on viranomaisen harkinnassa. Määräajan tulee kuitenkin olla asian laatuun nähden riittävä. Vastineen antaja voi myös hallintolain 33 §:n 2 momentin nojalla pyytää määräajan pidennystä, jos se katsoo määräajan olevan liian lyhyt. Jul-Atte Oy ei ole pyytänyt määräajan pidennystä ja on antanut vastineen 9.5.2025. Tähän nähden hallinto-oikeus katsoo, että vaikka määräaika on ollut lyhyehkö, ei sitä voida pitää sellaisena menettelyvirheenä, joka olisi johtanut luvanhakijan oikeudenmenetykseen.

Vastinepyynnössä ei ole mainittu, että asia voidaan ratkaista, vaikka määräaika ei noudateta tai selitystä ei anneta. Hallinto-oikeus toteaa, että vastinepyynnössä olisi hallintolain 33 §:n 2 momentin mukaan tullut olla kyseinen ilmoitus. Koska luvanhakija on kuitenkin antanut vastineen määräpäivään mennessä, hallinto-oikeus katsoo, ettei kyse ole sellaisesta menettelyvirheestä, jonka vuoksi päätös olisi kumottava.

Valittajan mukaan sille ei ole toimitettu kaikkia asian ratkaisuun vaikuttaneita lausuntoja, kuten Janakkalan terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa, Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausuntoa ja Hämeen ELY-keskuksen antamaa lausunnon täydennystä 25.3.2025. Valittajan mukaan sille ei myöskään annettu tietoa Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijan konsultoinnista kaavamääräysten tulkinnasta eikä Janakkalan kaavoitusviranomaisen konsultoinnista kaavasta poikkeamisesta.

Janakkalan terveydensuojeluviranomaisen lausunto on toimitettu hakijalle 20.3.2025 ja hakijan konsultti on toimittanut siihen vastineen 10.4.2025. Tältä osin hallinto-oikeus katsoo, että asiassa ei ole tapahtunut kuulemisvirhettä.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue on antanut asiassa lausunnon, jossa se on lähinnä katsonut, ettei sillä ole huomautettavaa hakijan lupahakemukseen. Koska lausunnon sisältö ei ole vaikuttanut asian ratkaisuun, hallinto-oikeus katsoo, ettei vastineen pyytämättä jättäminen lausunnosta ole sellainen kuulemisvirhe, jonka vuoksi päätös olisi kumottava.

Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt Hämeen ELY-keskukselta täydennystä lausuntoon siltä osin, kuin kysymys on hakijan toiminnan ympäristöluvanvaraisuuden perusteista, MARA-ilmoitusten käyttämisen ja luvanvaraisuuden välisestä rajanvedosta asiassa sekä siitä, onko toiminnassa kyse jätteen hyödyntämisestä vai loppusijoittamisesta. Hallinto-oikeus katsoo, että täydennystä on pyydetty luvanhakijan ympäristölupahakemuksen ja sen käsittelyn kannalta olennaisista seikoista. Jul-Atte Oy on hakenut ympäristölupaa lupaviranomaisen kehotuksesta, ja hallintolain 8 §:n mukaisen viranomaisen neuvontavelvollisuuden piirissä on myös tarvittaessa esittää perusteet sille, miksi toiminta on luvanvaraista. Asiassa on otettava huomioon myös se, että hakija on ensin hakenut ympäristölupaa vain betonijätteen varastoinnille ja murskaukselle siten, että betonimurskeen sijoittaminen kiinteistöille toteutettaisiin MARA-ilmoitusten nojalla. Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on kuitenkin Hämeen ELY-keskuksen lausunnon johdosta lupakäsittelyn aikana katsonut, että myös betonijätteen hyödyntäminen kiinteistöllä on toteutettava ympäristöluvan nojalla eikä MARA-ilmoitusten käyttäminen ole enää mahdollista. Hakija on myös esimerkiksi 29.1.2025 sähköpostitse tiedustellut Janakkalan ympäristönsuojeluviranomaiselta, mihin lainkohtaan ympäristöluvan hakeminen betonin sijoittamiselle kiinteistöille perustuu. Edellä sanottuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että Hämeen ELY-keskuksen täydentävässä lausunnossa 25.3.2025 ei ole ollut kyse yksinomaan viranomaisen sisäiseen valmisteluun liittyvästä asiakirjasta, jolla ei olisi ollut merkitystä asian ratkaisemisessa ja josta olisi ollut ilmeisen tarpeetonta kuulla luvanhakijaa.

Valittajan mukaan sille ei toimitettu tietoja myöskään Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijan eikä Janakkalan kaavoitusviranomaisen konsultoinnista kaavamääräysten tulkinnasta ja kaavasta poikkeamisesta. Valituksenalaisen päätöksen mukaan hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmeni, että kaavamääräykset eivät salli kyseistä toimintaa. Päätöksen mukaan kaavamääräysten tulkinnasta konsultoitin

Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijaa, jolta saadun ohjeistuksen mukaan toiminta vaatisi poikkeamista kaavasta ja lopulta kunta linjaa sopivan menettelytavan. Päätöksessä on edelleen todettu, että Janakkalan kunnan maankäytön mukaan kaavasta poikkeamista ei voida myöntää, sillä alueelle on sijoittunut toimintaa, jolle olisi haittaa betonimurskauksen aiheuttamasta pölyämisestä.

Hallinto-oikeus toteaa, että lupahakemuksen hylkääminen on perustunut kaavanvastaisuuteen. Vaikka lupaharkinta itsessään ei sisälly kuulemisvelvollisuuden piiriin, lupaviranomainen on päätöksensä tueksi nimenomaisesti viitannut Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijalta ja Janakkalan kunnan maankäytöstä saatuihin ohjeistuksiin ja tulkintoihin. Näiden ohjeistusten ja tulkintojen on siten katsottava vaikuttaneen asian ratkaisemiseen. Näitä tietoja ei ole kuitenkaan toimitettu luvanhakijalle. Asiassa on otettava huomioon myös se, että luvanhakija on saanut tiedokseen Hämeen ELY-keskuksen lausunnoista vain 7.3.2025 annetun lausunnon, jossa ELY-keskus ei ole esittänyt toiminnalle olevan luvan myöntämisen estettä. ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijan viestissä on kuitenkin todettu, että kaavamääräysten perusteella lupahakemuksessa kuvattu toiminta ei vaikuta olevan kaavanmukaista ja on todennäköistä, ettei lupahakemuksessa kuvattu toiminta edistä kaavan toteuttamista. Hallinto-oikeus katsoo, että edellä mainituissa kaavaa koskevissa tulkinnoissa ei ole ollut kyse sellaisista tiedoista, joista olisi ollut ilmeisen tarpeetonta kuulla luvanhakijaa.

Edellä sanottuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että luvanhakijalle ei ole hallintolain 34 §:ssä edellytetyllä tavalla varattu tilaisuutta antaa selitystään kaikista niistä selvityksistä, jotka ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun. Hakijalle olisi tullut varata tilaisuus antaa selitys Hämeen ELY-keskuksen täydentävästä lausunnosta 25.3.2025 ja Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijan kannanotosta 3.4.2025. Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisella päätöksellä ei ole ratkaistu eikä ole voitukaan ratkaista kaavasta poikkeamista, joten sitä koskevilla mahdollisilla kaavoitusviranomaisen kannanotoilla ei ole merkitystä lupaharkinnassa.

Hallinto-oikeus lausuu kuulemisvirheiden merkityksestä asiassa jäljempänä kohdassa Yhteenveto ja lopputulos.

Päätöksen perustelujen riittävyys

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan sen lisäksi, mitä hallintolain 44 §:ssä säädetään, ympäristölupaa koskevassa päätöksessä on vastattava lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä tehtyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lupapäätöksen sisällöstä.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:n mukaan lupapäätöksen kertoelmaosasta on käytävä ilmi tarpeellisin osin muun ohella tiedot toiminnan sijaintipaikan ympäristön tilasta, ympäristön laadusta ja kohteista, joihin toiminnalla on vaikutusta (5 kohta), toiminnan ja sen laajuuden kuvaus (6 kohta), tiedot toiminnasta aiheutuvista päästöistä ja jätteistä (9 kohta), tiedot toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön (10 kohta), tiedot suunnitelluista ympäristönsuojelutoimista sekä jätteiden hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä (11 kohta) sekä lausunnot, muistutukset, mielipiteet, vastineet sekä niiden pääasiallinen sisältö (14 kohta).

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 15 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupapäätöksen ratkaisuosasta on käytävä ilmi muun ohella asian ratkaisu ja miten lausunnot, muistutukset ja mielipiteet on otettu huomioon.

Asiassa saatua selvitystä

Hakija on tuonut kiinteistöille Rastikaari 8 ja Rastikaari 21 useita tuhansia tonneja betonijätettä tekemiensä MARA-ilmoitusten perusteella. Kiinteistöillä tehdyllä viranomaisten tarkastuskäynnillä on todettu, että betonijäte ei täytä MARA-asetuksen määritelmiä betonimurskeesta. Toiminnanharjoittajan mukaan betoni oli tarkoitus käsitellä rakennuspaikalla ja käyttää ilmoitusten mukaisesti kiinteistöillä. Kiinteistöllä on tehty uusintatarkastus, jolloin käsittelemättömät betonikasat ovat edelleen olleet kiinteistöllä. Toiminnanharjoittajaa on kehoitettu toimittamaan jätteet paikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseistä jätettä, tai hakemaan ympäristölupaa jätteen käsittelyyn kiinteistöllä.

Uusintatarkastuskäyntiä koskevassa muistiossa on muun ohella todettu, että alueelle vastaanotetun jätteen määrää ei voida pitää vähäisenä. Purkubetoni on jätelaissa tarkoitettua jätettä, jonka ammattimaiseen tai laitospäiväiseen käsittelyyn on oltava lupa. Laissa ei ole säädetty ajallista tai määrällistä rajaa ympäristöluvanvaraisuudelle, vaan toiminnan luvantarve tarkastellaan ja arvioidaan toiminnan luonteen, laajuuden ja ympäristövaikutusten perusteella.

Toiminnanharjoittaja on tämän jälkeen hakenut ympäristölupaa jätteen käsittelyyn kiinteistöillä. Hakemuksen mukaan toiminnassa käsitellään betonia alle 50 000 tonnia vuodessa ja yhteensä enintään 15 000 tonnia. Betonia murskataan yhteensä alle 50 päivänä.

Valituksenalaisen päätöksen asiaselostuksessa on todettu, että kiinteistöillä käsitellään betonia alle 50 000 tonnia vuodessa ja yhteensä enintään 15 000 tonnia, ja ympäristölupaa haetaan määräaikaisena 50 murskauspäivälle.

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu Rastikankaan asemakaavan T-1-alueelle, joka on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta. Lisäksi aluetta koskevat yleismääräykset, joiden mukaan alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa ympäristöönsä haitallista melua, tärinää, ilman pilaantumista tai muuta häiriötä.

Oikeudellinen arviointi

Valittajan mukaan päätöksessä on esitetty virheellisiä tietoja tuotantomäärästä ja -ajasta. Hallinto-oikeus toteaa, että päätöksessä mainitut tiedot betonimurskauksen tuotantomäärästä ovat lupahakemuksen mukaiset. Vaikka päätöksessä on lupahakemuksesta poiketen mainittu lupaa haettavan 50 murskauspäivälle eikä alle 50 päivälle, ei mainitulla erolla ole käytännössä ratkaisevaa merkitystä asiassa. Luvanhakija ei ole myöskään hakemuksessaan tuonut esille, että kyse olisi enintään 15 murskauspäivästä. Tähän nähden hallinto-oikeus katsoo, ettei päätöstä ole tuotantomäärää ja -aikaa koskevien tietojen vuoksi perustetta kumota.

Valittajan mukaan päätöksestä ei ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla ilmene asiassa annettuja lausuntoja, niiden sisältöä ja sitä, miten ne on lupaharkinnassa otettu huomioon. Valituksenalaisessa päätöksessä on tuotu esille, että Hämeen ELY-keskus, Etelä-Hämeen ympäristöterveys ja Janakkalan kunnan maankäyttö antoivat hakemuksesta lausunnon, Uudenmaan ELY-keskuksella ei ollut lausuttavaa hakemuksesta ja että hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta. Päätöksestä ilmenee myös, että kaavamääräysten tulkinnasta on konsultoitu Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntijaa ja kaavasta poikkeamisesta Janakkalan kunnan maankäyttöä.

Päätöksessä on referoitu lähinnä Janakkalan kunnan maankäyttöpäällikön lausuntoa 16.4.2025. Lisäksi on yleispiirteisesti mainittu, mitä Hämeen ELY-keskuksen alueidenkäytön asiantuntija on ohjeistanut kaavamääräysten tulkinnasta ja mitä Janakkalan kunnan maankäyttö on ohjeistanut kaavasta poikkeamisesta. Hämeen ELY-keskuksen lausunnon täydennystä 25.3.2025 ei ole mainittu eikä sen sisältöä avattu päätöksessä, vaikka edellä kohdassa Asiakirjojen tiedoksianto ja kuuleminen todetulla tavalla sillä on ollut toiminnan luvanvaraisuuden määrittelyssä ja lupa-asian käsittelyssä merkitystä. Myöskään naapurikiinteistön toiminnanharjoittajan muistutuksen sisältöä ei ilmene päätöksestä, vaikka päätöksen perustelujen ja etenkin Janakkalan maankäyttöpäällikön lausunnon sekä Janakkalan kaavoitusviranomaisen hallinto-oikeudelle antaman vastineen perusteella se on saattanut vaikuttaa lupajaoston ratkaisuun ja ympäristönsuojelulain 12 §:n tulkintaan asiassa.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristölupahakemuksen johdosta annettavan päätöksen lopputuloksella ei ole merkitystä ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentin soveltamisen kannalta. Näin ollen myös hakemuksen hylkäävässä

päätöksessä on vastattava tarpeellisilta osin lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä tehtyihin vaatimuksiin. Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole tuotu esiin kaikkia asiassa annettujen lausuntojen ja muistutusten sisältöä eikä myöskään vastattu kaikilta osin lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin, vaikka päätöksen perusteella on arvioitavissa, että ne ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun. Hallinto-oikeus katsoo, että päätös ei täytä kaikilta osin ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentissa ja ympäristönsuojeluasetuksen 14 §:n 14 kohdassa ja 15 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyä.

Valittajan mukaan päätöksestä ei ilmene, miksi toiminta on katsottu laitokseksi tai laitospäätökseksi toiminnaksi. Hallinto-oikeus toteaa, että hakija on hakenut lupaa ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f perusteella eli ammattimaiselle tai laitospäätökseksi jätteen käsittelylle. Valituksenalaisesta päätöksestä ilmenee, että kiinteistöillä olevan purkubetonin määrä on merkittävä ja sen käsittely edellyttää laitospäätökseksi toiminnaksi katsottavaa murskauslaitteistoa ja että toiminnan kestolla ei ole vaikutusta luvantarpeeseen. Hallinto-oikeus toteaa, että myös siirrettävällä laitteistolla toteutettavaa toimintaa voidaan pitää laitospäätökseksi esimerkiksi silloin, kun murskattavat jätemäärät ovat suuria. Päätöksessä on viitattu myös ELY-keskuksen näkemykseen siitä, että betonijätteen vastaanottaminen kiinteistöille olisi vaatinut ympäristöluvan. Edellä sanottuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että päätöksestä ilmenee riittävällä tavalla se, miksi toiminta on katsottu ammattimaiseksi tai laitospäätökseksi jätteen käsittelyksi.

Valittajan mukaan päätöksestä ei ilmene, miksi toiminta on kaavanvastaista. Valituksenalaisessa päätöksessä on tältä osin lähinnä todettu, että alueelle on sijoittunut toimintaa, jolle voisi olla haittaa murskaustoiminnasta aiheutuvasta pölyämisestä. Janakkalan ympäristönsuojeluviranomainen on lausunnossaan hallinto-oikeudelle tarkentanut, että koska betonimurskaustoiminnasta lähtökohtaisesti muodostuu pölyä, se on katsottava asemakaavan vastaiseksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että toiminnan asemakaavan vastaisuutta arvioitaessa lähtökohtana on se, minkälaisia ympäristönsuojelulainsäädännössä tarkoitettuja vaikutuksia kyseiseltä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelta voidaan ennakoida ympäristössä aiheutuvan. Tässä arvioinnissa on otettava huomioon lupahakemuksessa esitetyt seikat toiminnasta ja sen järjestämisestä sekä mahdollisuudet rajata päästöjä lupamääräyksin. Valituksenalaisesta päätöksestä ei kuitenkaan ilmene, onko lupaviranomainen ottanut lupaharkinnassa huomioon hakijan esittämät ympäristönsuojelutoimet tai muut mahdolliset keinot torjua toiminnasta aiheutuvia pölyhaittoja kyseisessä toimintaympäristössä. Päätöksestä ei myöskään ilmene, miten kaavamääräyksen tulkinnassa on otettu huomioon se, että haettu betonin murskaustoiminta on lyhytkestoista eikä pysyväksi tarkoitettu laitos. Lisäksi epäselväksi on jäänyt, onko lupahakemus ja lupaharkinta koskenut vain betonimurskaustoimintaa vai sen lisäksi betonijätteen sijoittamista kiinteistölle. Hallinto-oikeus katsoo, että lupaharkinta ja päätöksen perustelut ovat tältä osin jääneet puutteellisiksi.

Yhteenveto ja johtopäätös

Edellä sanottuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että luvanhakijaa ei ole kaikilta osin kuultu hallintolain 34 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla asiassa annetuista lausunnoista ja selvityksistä. Valituksenalainen päätös ei myöskään kaikilta osin täytä hallintolain 44 ja 45 §:n, ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentin sekä ympäristönsuojeluasetuksen 14 ja 15 §:n vaatimuksia päätöksen sisällöstä ja riittävästä perustelemisesta, ja lupaharkinta on jäänyt asiassa puutteelliseksi. Tämän vuoksi Janakkalan lupajaoston päätös on kumottava. Koska hallinto-oikeus ei ensi asteena voi käsitellä ja ratkaista lupahakemusta, asia on palautettava lupajaostolle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiaa uudelleen käsiteltäessä on kiinnitettävä huomiota edellä sanotun lisäksi siihen, että päätöksestä ilmenee kaikki ne toiminnot, joita lupahakemus ja lupaharkinta koskee. Lisäksi päätöksestä on selvästi käytävä ilmi, mikä on sen kertoelmaosaa ja mikä ratkaisun perusteluosaa.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota myös siihen, että ympäristölupahakemuksen johdosta annettavassa päätöksessä ei voida antaa hallintopakon luonteisia määräyksiä esimerkiksi jätteiden poistamisesta kiinteistöltä, vaan asiassa on tältä osin tarvittaessa noudatettava ympäristönsuojelulain valvontaa ja hallintopakkoa koskevia säännöksiä ja niitä koskevaa eri menettelyä.

Asian näin päättyessä lausuminen asiassa esitetyistä muista vaatimuksista ja valitusperusteista ei ole tarpeen.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Saman pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Lainkohdan yksityiskohtaisten perusteluiden (HE 29/2018 vp) mukaan lähtökohta on, että mikäli julkinen osapuoli häviää asian, se velvoitettaisiin korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut. Perusteluiden mukaan korvausvelvollisuuden perusteita arvioitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota asiassa annettuun ratkaisuun.

Hallinto-oikeuden ratkaisun lopputulos huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos valittaja joutuisi itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Kun otetaan huomioon asian laatu sekä se, että päätös kumotaan vain joidenkin valittajan esittämien valitusperusteiden vuoksi, hallinto-oikeus katsoo kohtuulliseksi, että oikeudenkäyntikulut määrätään korvattavaksi vaadittua pienempänä.

Tämän vuoksi Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin ja 100 §:n nojalla velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa viivästyskorkoineen edellä ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Janakkalan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **23.7.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Jaana Nyman ja Päivi Korkeakoski sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi. Asian on esitellyt Päivi Korkeakoski.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta Jul-Atte Oy
Prosessiosoite: AA [REDACTED] Asianajotoimisto Romo Oy

Jäljennös maksutta Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Janakkalan kunnanhallitus
Lupa- ja valvontavirasto / Lupaviranomainen
Lupa- ja valvontavirasto / Valvontaviranomainen
Lupa- ja valvontavirasto / Yleisen edun valvontayksikkö
Uudenmaan elinvoimakeskus
[REDACTED]
[REDACTED]
Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>